

BIBLIOTECA JAUME VILA I PASCUAL

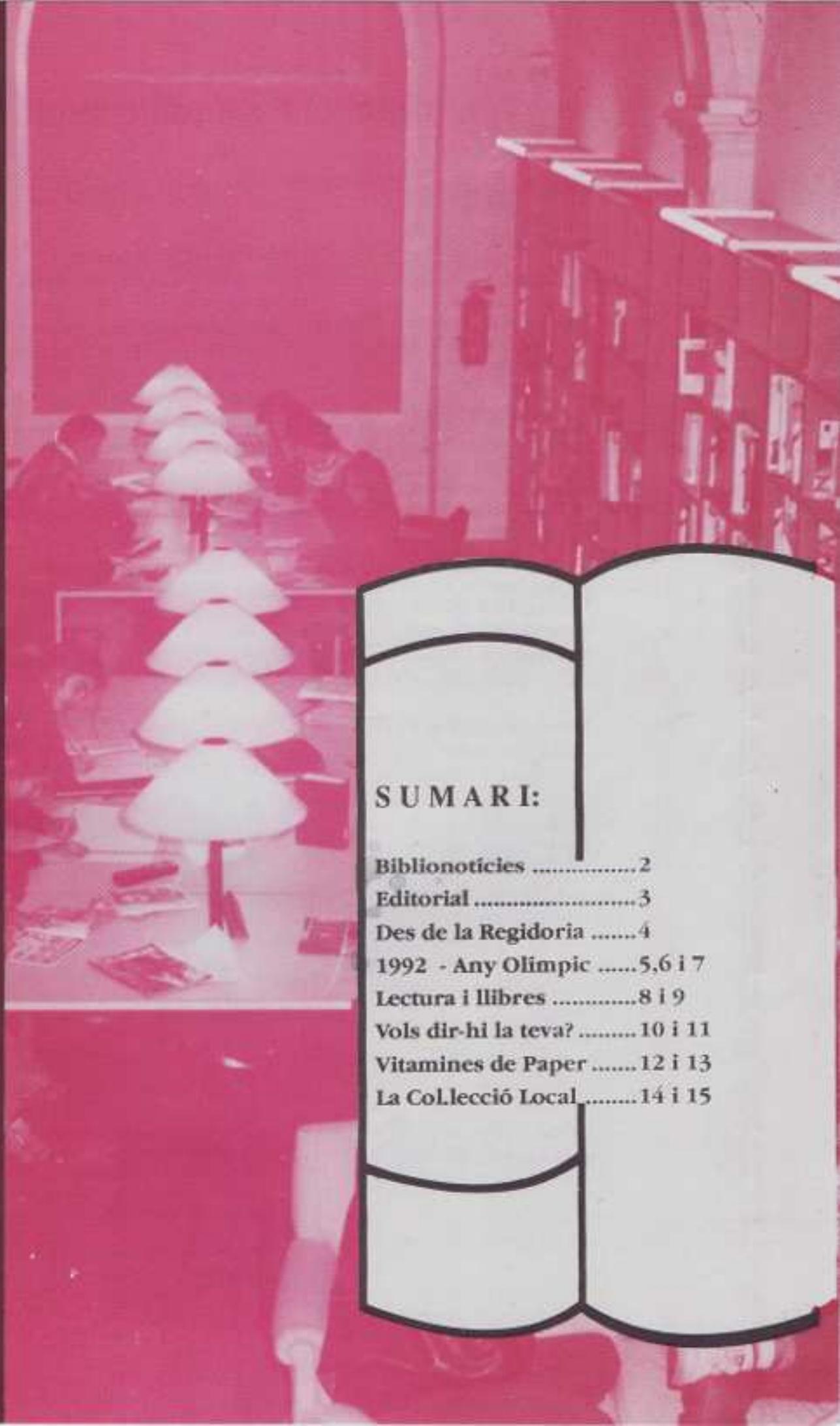
ABRIL 92

Edita:
AJUNTAMENT
DE GELIDA
Regidoria de Cultura

Treball:
1000 exemplars

BIBLIOTECA
JAUME VILA
Major, 47
08790 GELIDA
Tel.: 779.28.09

Impres:
Gràfiques Gelida

SUMARI:

Biblionotícies	2
Editorial	3
Des de la Regidoria	4
1992 - Any Olímpic	5,6 i 7
Lectura i llibres	8 i 9
Vols dir-hi la teva?	10 i 11
Vitamines de Paper	12 i 13
La Collecció Local	14 i 15

... Lamentem el retard en el nostre tercer BUTLLETÍ. Malgrat l'edició facsímil, sortia el mes de juny.

... Març-abril de 1991. En aquest període es concedia el programa d'informatització de la Biblioteca de Gelida, com a experiència pilot, entre l'Ajuntament de Gelida i la Generalitat de Catalunya. Altres Biblioteques d'aquest projecte són les Biblioteques d'Hospitalet de Llobregat i Premià de Mar.

... L'abril de 1991 realitzàvem varis sessions de l'Hora del Conte a la Secció Infantil de la Biblioteca, a càrrec de la Magda Arrufat, la Núria Fernández i la Carme Viaplana.

... Any rera any ens visiten els contes i els poemes premiats en els Jocs Florals del Col·legi Montcau, això va ser un 29 d'abril; entre els poemes de belles roselles, aules d'escola, i contes de gats d'ulleres grosses, del poder de la magia, o de creure o no creure-hi... fins i tot la història d'un soldat en el Golf Pèrsic.

... Més activitats. L'abril... un viatge fora de la Biblioteca, "Viatjàvem a Egipte" de la mà de l'arqueòloga Carme Cardona. Entre diapositives i vivències coneixem quelcom més de faraons i piràmides.

... Un conte entranyable "La Rosa de Sant Jordi", un desenllaç feliç entre dos pobles. Excel·lentment narrat per Victòria Figueres i il·lustrat per Josefina R. Martí, tot plegat ara al nostre fons de Col·lecció Local que podreu llegir quan vulgueu.

... La més sonada de totes a l'agost. Primer premi en el Concurs d'Aparadors organitzat per Ràdio Gelida, al nostre aparador "Gelida 10 anys de Ràdio".

... Sorpreses i visites inesperades amb la visita del Papa Noel...

... Més contes per Nadal, tot encetant l'Any olímpic "Els Barrufets Olímpics" a càrrec de Rita Gómez Cardona, i la "Llebre i la Tortuga" a càrrec de Magda Arrufat.

... Videos ??? si també. La projecció de "20 Grans Moments Olímpics, comentada per Joan Armengol.

... I les nostres habituals Guies de Lectura, una per l'estiu i l'altra per Nadal.

... Darrerament hem iniciat la possibilitat d'acollir grups de classe de les escoles que així ho sol·licitin. Es tracta d'una visita comentada a la biblioteca que s'acompanya d'un dossier informatiu que hem anomenat "Itineraris per la Biblioteca".

... I l'última de números: durant l'any 1991 hem enregistrat el nostre llibre número 5675. També 58 nous socis lectors (510 socis en total). Un total de 53 persones (entre infants i adults) visiten a diari la Biblioteca.

n anteriors ocasions hem insistit sobre quins eren els propòsits que complia qualsevol Biblioteca, i evidentment la nostra. Penso que el temps transcorregut serveix fonamentalment per a reivindicar-ne la seva existència en el conjunt de la població, encara que ens resta molt per fer. Lluny de ser un pòsit d'erudits, n'és un servei bibliogràfic d'informació (fonamentalment) i d'aquí la seva informatització, que suposa l'assoliment de molts dels seus objectius: entre ells una consulta ràpida i actualitzada del seu fons.

La biblioteca es vincula a la realització de diverses activitats de promoció d'ella mateixa així com del seu fons, i és en aquesta direcció que cal entendre el present BUTLLETÍ. Part d'aquestes activitats són una resposta a la celebració de certes efemèrides que, donat el seu caràcter cultural, també li són pròpies; el fet que se celebren les Olimpiades a Barcelona fa que tot el que envolti l'Olimpiada formi part de la nostra vida quotidiana, i és en aquest sentit que hem vist que aquesta ofereix un grapat de recursos per a la Biblioteca, recursos que iniciavem amb la publicació de la Guia de Lectura "1992. Any Olímpic" en la qual recollem tots els llibres de temàtica esportiva i olímpica. La present publicació que teniu a les mans és una proposta als nostres lectors que des de fa quatre anys han anat vinculant-se a la Biblioteca d'una manera o altra. La col.laboració en forma d'escript pensem que n'és una aportació vital per a la seva existència. Hem dedicat, com veureu, una part central a l'Olimpisme, destacant-ne la vessant esportiva i cultural; altres articles els hem agrupat en dues seccions vinculades al món de la lectura i dels llibres ("Vitamines de Paper" i "Lectura i Llibres", així com també dues pàgines dedicades als infants. Per últim s'inclou una aportació dins la secció "Col·lecció Local" com aprofundiment al fons bibliogràfic local.

Gelida. DEU ANYS DE RÀDIO

Montserrat Julià i Torné
Resp. Biblioteca J. Vila i Pascual.

T

ot i estar localitzada en un lloc cèntric, (a vegades és important la situació), la biblioteca no deixa de ser un espai que molts dels gelidencs, ni tan sols coneixen.

Des de la seva inauguració, felicitats per aquest quart aniversari, la utilització d'aquest espai públic ha anat, però, en augment de la mateixa manera que el seu fons bibliogràfic, i val a dir-ho; han estat els més joves els que han anat donant vida a aquest espai cultural. Des d'aquí voldria animar a tots aquells que en passar-hi pel davant reprimeixen la seva curiositat, perquè hi entrin, encara que en un principi sigui tan sols per donar-hi una ullada, doncs de ben segur que a la llarga acabaran anant-hi amb il·lusió.

La biblioteca no es, per sort, un magatzem de grans volums i de llibres apilats, sinó una font de cultura, on tothom pot gaudir d'un plaer que molts encara no han experimentat, el plaer de llegir.

Per a ser lector, per assistir a la Biblioteca, no és necessari tenir unes condicions especials, qualsevol persona pot anar-hi i un cop dins té al seu abast un seguit de publicacions, des del diari del mateix dia fins a un llibre tècnic, passant per llibres de narració, poesia, ciència-ficció, aventures o moltes altres temàtiques. Es tracta doncs, de donar el primer pas i estar predisposat a establir un vincle amb els llibres; vincle que sens dubte es tradueix en un enriquiment de cadascú de nosaltres.

Properament la Biblioteca romandrà tancada ja que està pròxim el seu procés d'informatització, fet del que sens dubte se'n podra treure un gran profit donat que amplia les seves possibilitats.

Des de la Regidoria de Cultura, des de l'Ajuntament hi ha la ferma voluntat de tirar endavant i donar suport a totes aquelles eines que en definitiva augmenten i enriqueixen un servei del que tots els gelidencs en sortim beneficiats.

Així doncs, voldria encoratjar-vos a fer ús de tots aquells espais culturals, i la Biblioteca n'és un d'ells, que tenim al nostre abast.

Lluís Valls i Comas
Regidor de Cultura.

La Ràdio és olímpica a Olímpic'92

IDEA, INICI, I CONTINGUT

La idea del programa em va sorgir l'estiu passat, ben just quan faltava un any per la celebració dels Jocs Olímpics de Barcelona. La nova programació de la ràdio necessitava un espai diferent, que fos actual, informatiu, participatiu i d'opinió, que inclogués entrevistes, seccions fixes i música, tot relacionat amb el tema olímpic, i que cubrisse tots els àmbits: internacional, nacional, autonòmic, comarcal i local. La nostra proximitat a la seu central dels jocs (Barcelona) i a una subseu olímpica (Sant Sadurní d'Anoia) ens ha permès un volum d'informació important. L'objectiu del programa és fer un informatiu atraient entorn les olimpiades i el moviment olímpic. (Dissabtes de 2 a 3 h. de la tarda per Ràdio Gelida) portat per Lluís Gutiérrez i Josep Muniente.

ÚNIC A LA COMARCA

Vam comprovar que cap mitjà periodístic (ràdio i televisió) disposa d'un programa exclusiu, dedicat a temàtica olímpica.

BALANÇ POSITIU

Abans de començar, cal fer referència al balanç que ja varem fer a la Guia de Lectura de la Biblioteca "1992, ANY OLÍMPIC", on els realitzadors del programa vam apropar-nos per valorar què significa un any històric com aquest 1992. Com a màxim responsable d'*Olímpic'92* voldria fer un balanç més concret en forma de resum del més destacat dels programes realitzats fins ara (des de l'octubre de 1991):

Entrevistes: (per ordre cronològic)

9/11/91	ESBART ROCASAGNA, com a voluntaris olímpics que actuaran en la inauguració dels Jocs, i també als Paralímpics, en aquesta com a grup d'eshart.
16/11/91	Oriol Mestre com a gelidenc membre del COOB'92, encarregat de l'àrea de l'aeroport.
30/11/91	Jordi Quesada com a coordinador de voluntaris de la subseu de Sant Sadurní (Àrea'92 de l'Ajuntament de Sant Sadurní).

7/12/91	Joan Armengol com a voluntari Olímpic del Voleibol que anirà a Barcelona i farà l'estadística d'aquest esport.
14/12/91	Oscar Mata, voluntari Olímpic de Sant Sadurní.
Montse Julià com a responsable de la Biblioteca de Gelida per la realització de la vuitena Guia de Lectura destinada a les Olimpiades "1992, Any Olímpic".	
21/12/91	Ramon Coma com a cap de colla dels Vallets de Gelida que actuaran a la inauguració dels Jocs.
28/12/91	Montse Massaguer com a gelidenc membre del COOB'92 destinada a Vila Paralímpica.
2/1/92	Debat Olímpic.
25/1/92	Pere Parera com a impulsor de la idea, fa cinc anys, de fer de Gelida subseu de Tir Olímpic.
1/2/92	Angel Gual, Jordi Nortes (entrevisites telefòniques), voluntaris de Sant Sadurní i Jordi Quesada (coordinador de voluntaris de la subseu).
16/2/92	Diversos nens de 6è d'EGB del C.P. Montcau sobre la visita que varen realitzar a Barcelona.
22/2/92	Oscar Morata, Voluntari olímpic de Sant Sadurní.
7/3/92	Manel Sanz com a Coordinador de la subseu de Sant Sadurní (Àrea'92 de l'Ajuntament de Sant Sadurní).
14/3/92	Opinió de la gent gran sobre els Jocs Olímpics.
21/3/92	Núria Carrera, Voluntària de Vilafranca, Begona Robles, Voluntària de Sant Sadurní.
28/3/92	Laura Llopert, Voluntària de Gelida, Albert Esteve com a Coordinador de voluntaris de Vilafranca (pertany a l'equip de Sant Sadurní).
- Properament hi haurà més entrevistes d'opinió de gent gran sobre els Jocs, també entrevistarem a responsables del COOB, i a responsables d'Omnium Cultural, sentirem opinions d'estrangers sobre els Jocs, el Cap de premsa de Sant Sadurní, el Responsable de la Vila Olímpica; repetirem el debat-colloqui "Any Olímpic", i per finalitzar ja aquest repàs del que ha estat el programa i del que us oferirem més endavant només dir que us emplacem a la cita setmanal a *Olímpic'92. La ràdio olímpica...*

Lluís Gutiérrez

El Heb-Sed

Egipte, any 2686 a.d.C. Celebració del Heb-sed
(Sed= Festa, Heb= Jubileu)

Ara que som a les portes dels tan desitjats Jocs Olímpics de Barcelona, tothom espera el dia màgic de la seva inauguració amb molta expectació. Tothom desitja poder assistir al gran espectacle de l'esport, a la gran festa que agermana la família olímpica. Els més afortunats des de l'estadi, els altres des de la televisió, tots serem participants d'aquests Jocs olímpics, els XXVè. de l'Era moderna. És època també de fer càlculs, travesses i pronòstics pel que fa als resultats, quins seran els atletes més ràpids, com quedarà el medaller olímpic, quanta gent ens visitara... qui sap el nombre de sorpreses que ens esperen.

Tanmateix, les proves i les demostracions d'habilitats i de força física dels atletes en presència de públic no és un fet que comencés a l'antiga Grècia, la sempre esmentada i recordadu data del 776 (a.d.C.). És cert, però, que aquell fou el moment històric de la institucionalització d'aquests tipus de jocs, quan es van codificar les seves regles, quan es va deixar de banda el sentit religiós i ritual que tenien abans i es va decidir el temps que havia de transcorrer entre celebració i celebració. També van fixar-se el lloc: Olimpia, al Peloponès.

El que no sap massa gent és que a Egipte, 2000 anys abans dels antics Jocs olímpics, se celebraven les jornades del Heb-sed, uns rituals de caire religiós i màgic que tenien com a protagonista el Faraó. El Heb-sed era una festa del jubileu o de la renovació de les forces i de la joventut del Faraó que, segons els escrits trobats a Egipte, tenia lloc al cap de 30 anys de regnat, cosa poc creible perquè bastants, per no dir molts dels faraons, mai no van arribar a manar els 30 anys preceptius per fer el heb-sed, tot i que a la seva història hi consta aquesta celebració.

El Heb-sed eren unes festes on el poble també hi participava acompanyant el seu déu-home, el faraó de l'Alt i del baix Egipte, actuant de testimoni i espectador de la vitalitat i fortalesa d'aquest rei. Els rituals màgics es feien al temple en presència dels altos càrrecs del govern i oficials pels sumum-sacerdots a qui acompanyaven i assistien les jerarquies més importants de la classe sacerdotal. Eren unes cerimònies de revitalització, de tornar a ser jove, un cop acabades, el Faraó havia de fer una demostració pública de la seva capacitat física (la capacitat psíquica es donava per sabuda perquè el faraó era la figura del déu a la terra) fent una cursa a l'aire lliure i acabant-la. El lloc que s'habilitava era extens. S'hi marcaven quatre fites que corresponien als quatre punts cardinals i que els egipcis deien "els quatre extrems del món" i el Faraó, davant del poble que s'hi havia aplegat, corrent i sense parar havia de fer la volta completa al "circuit". El "miracle" es feia quan mai, cap Faraó havia de plegar per cansament o manca de resistència. Tothom en sortia exitós de la prova. I jo em pregunto... ja hi hauria control anti-dopatge a l'antic Egipte?

Carme Cardona i Prats

Jocs Olímpics i Jocs Paralímpics

Barcelona, juliol del 92, després d'una intensa i llarga a voltes pesada, preparació a tots nivells s'encetaran els Jocs Olímpics de Barcelona, que seran els XXV en el seu de l'Era Moderna.

Gent, molta gent de totes races i condicions; esportistes, autoritats, públic, informadors, treballadors, agents d'ordre, etc. que gaudiran, cridaran, suaran o compliran com millor puguin o sapiguen. I quan s'acabin els tals Jocs tots a pensar amb Atlanta oí? Doncs, No! Ja que un parell de mesos més tard, pel setembre, es celebraran als mateixos indrets els Jocs Paralímpics.

No seran pas tants a competir, d'autoritats també n'hi aniran (per complir potser?) de públic poc o molt també, i de personal tècnic l'indispensable. Però jo us prego que concentreu la màxima atenció en els esportistes que hi participaran; tots i casdaseun d'ells té alguna o més d'una mancança física greu, com la carencia d'un membre o la inutilitat d'un altre, però no per això l'esperit de competició i de superació és inferior, ans el contrari, si bé tots tenim voluntat, ells la tenen amb grau superlatiu. Però amics, quina voluntat! voluntat de ferro, amor propi elevat al cub, esperit de superació és que ho veus i no t'ho creus: nedem, correm, saltam, juguem, tirem i s'emp... pipem amb els companys d'equip, discuteixem les decisions arbitrals, tal com ho fan els altres, els del mes de juliol; als que la naturalesa ha dotat, i que per molts anys, amb plenes facultats físiques.

Als organitzadors les gràcies i a ells encara més. Per la seva il·lució d'amor propi els vull encoratjar al crit de: Força, geni i endavant!

Ramon Tarrida i Armengol

L'esperit de la tortuga

Una faula clàssica explica la història d'una llebre presumptuosa que, fent-seva la frase creada pel francès Abbé Didon per a eslògan dels Jocs Olímpics del 1896: *Citius, altius, fortius* (més ràpid, més alt, més fort), corria més ràpid que ningú. Aquesta llebre es dedicava a escarnir sistemàticament una lenta i parsimoniosa tortuga, fins que un dia, aquesta va desafiar-la a fer una cursa.

La confiança en la pròpia habilitat i en les innates facultats físiques van fer que la llebre tingüés l'absoluta seguretat de poder exclamar *Victoria! El triomf és nostre*, a l'igual que ho havia fet Fidipides, el jove guerrer a qui havien encomanat dur a Atenes la bona nova del triomf a la batalla del Marató.

Iniciada la desigual cursa, la llebre, sempre, sempre segura de la seva superioritat, va començar a badar, a fer becaines, a menysprear del tot la constància i la tenacitat de la tortuga que, a la fi, va aconseguir travessar la línia de meta abans que la seva rival, presumptament més ràpida i més competitiva.

Aquesta faula clàssica acaba, com totes les faules, amb un ensenyament moral o moralitat.

El que hem de recollir, però, és l'esperit de la tortuga, l'esperit d'aquells que busquen en la competició un espai per a la convivència, per a les relacions personals enriquidores i obertes, per a la pròpia acceptació i per a la igualtat, una igualtat fora de qualsevol altra consideració de raça, edat, sexe, religió, cultura, etc...

Potser cal, ara més que mai en aquesta societat altament competitiva i intransigent, fer-nos banderers de la frase del baró Pierre de Coubertin que resum la filosofia de l'olimpisme: *El més important és participar*.

Rita Gómez i Cardona.

1992 - Any Olímpic

Cinema VERSUS LITERATURA

Quants llibres s'han escrit des que s'inventà l'escriptura?. Un munt i mig. Quantes pel·lícules s'han rodat des que el tren dels Lumière arribà a l'estació?. Mig munt. Quantes pel·lícules s'han basat en llibres?. La tira i mitja.

Es cert. Des que el cine aparegué, hi ha hagut un constant traspàs d'un mitjà a l'altre. I també des d'aleshores, tothom hi ha dit la seva, sobre aquesta relació de la lletra escrita amb la lletra filmica: des del purista més extremista, per al qual tota adaptació ha de ser fidel cent per cent al llibre original, fins el que diu que tot, absolutament tot, és llicit en procedir a aquesta adaptació. I el cert és que (quasi) tot, s'ha fet realitat en aquesta relació: de llibres mediocres s'han fet obres mestres (i l'exemple més clar és el del mestre: quasi totes les pel·lícules de Hitchcock es basen en novelles el nom dels autors de les quals segueix essent desconegut per gran part del públic); de novelles excel·lents se n'han fet versions excel·lents, sovint agafant només el tema o quatre idees centrals de les novelles (i per il·lustrar-ho tenim a *El cor de les tenebres* de Conrad, traduit en *Apocalypse Now*, de F. Ford Coppola, o, Sueñan los androides con ovejas eléctricas?, de Philip K. Dick, traspassat a la gran pantalla com a *Blade Runner*, de Ridley Scott); amb novelles excel·lents s'han perpetrat autèntics mals d'estòmack cinematogràfics (del Dr. Jekyll y Mr. Hyde de Stevenson, Frankenstein de Mary Shelley o Dràcula de Bram Stoker, com tots sabem, se n'han fet multitud de pel·lícules i sub-productes) contribuint així a la mala difusió d'unes obres que haurien de ser coneixudes en el seu original literari; i, en fi, algun que altre projecte decididament insensat, com la versió filmica de l' Ulisses de Joyce (valga'm Déu! Per fortuna, poca gent deu conèixer aquesta obra cabdal del segle XX per l'obscura versió cinematogràfica que se'n va fer). Com veiem, a tenor d'aquests quatre exemples donats, de tot hi ha en la

vinya del senyor, com se sol dir.

Ara bé, és lícit aquest matrimoni? Quins beneficis i quins perjudicis se'n deriven d'aquesta relació? Uf! Bona pregunta, que dirien els anglesos. Podriem estar hores i hores discutint sobre el tema. La meva opinió, així dita en poques paraules, és que ambdós arts s'ajuden l'un a l'altre en l'aspecte purament temàtic. És a dir, no crec que a nivell de llenguatge puguin oferir massa coses l'un a l'altre. Crec que és molt clar que una cosa és el llenguatge escrit, i l'altre el que confecciona la càmera. Hi ha coses que són absolutament impossibles de traduir en un o altre art: un escriptor no podrà mai transmetre la màgia que es desprèn d'un plasequència de *Sed de mal*, d'Orson Welles; i, a la inversa, un cineasta no podrà mai transmetre la sensació exacta que ens produeix la lectura d'un poema de Poe o Baudelaire.

En quant a la legitimitat d'aquesta relació, jo la recolzo en quansevol cas. Encara que hom sempre ha preferit una lectura quant més allunyada de l'original millor, sempre i quan no es caigui en aberracions filmiques. Però si la lectura és literal, un no hi fa fasties en el cas que es tracti d'adaptacions de llibres més o menys desconeguts. Perquè hom sempre prefereix conèixer els autèntics clàssics de la literatura en el seu original impres.

Jordi García i Carafi

Màgia Negra

Era un dimecres a la tarda i no tenia res a fer; com que a casa m'avorria, vaig optar per anar a la biblioteca. Només entrar-hi, vaig sentir una sensació estranya que em puja per les cames. Alguna cosa havia canviat i no sabia què era.. Després de molta estona buscant què em feia neguitejar, ho vaig deixar per impossible i em vaig posar a llegir una revista d'informàtica. No podia, però concentrar-me. La curiositat em provocava una sensació de malestar. Tot seguit vaig anar a preguntar a la Montse si havia canviat l'ordre dels llibres, si havia tingut una nova adquisició, o alguna cosa que pogués fer que la biblioteca tingüés un nou aspecte. Ella em va contestar que no, excepte una cosa: Un llibre de màgia negra que una persona va deixar, abans de fugir a tota velocitat amb un descapotable de color blanc, davant la porta de la biblioteca uns segons abans que aquesta obris les seves portes a estudiants i interessats en la lectura. Sense dubtar ni un segon, vaig anar a buscar aquell nou llibre i el vaig començar a llegir.

Dies i dies passaven i jo continuava amb aquell llibre. Les pàgines, lentament, es giraven davant dels meus ulls explicant-me històries i trucs de màgia emprats per antigues civilitzacions. Tot estava explicat tan detalladament, que cada pàgina que llegia era una història diferent, que vivia tan intensament, que, fins i tot, jo mateix, no em creia que allò no ho hagués viscut realment. Un dia, en posar-me a llegir, el llibre em va xuclar i vaig anar a parar a una tribu canibal. Jo estava ligat a la soca d'un arbre i tot d'homes amb les cares pintades, ballaven, com si d'un ritual es tractés, al voltant meu. Molt em temia que aquella era la meva fi. No m'equivocava, un indígena es va apropar cap a mi i em va donar una forta garrotada. Vaig perdre el coneixement i em vaig despertar en el meu llit. El cap em feia un mal terrible, però què havia passat? Ah! Recordo que un indígena..., però no ho estava llegint?. O potser aquell llibre tenia algun tipus d'encaixeri?. No ho sé, el que si sé és que el cap em feia un mal terrible.

Toni R.

L'Hora dels llibres.

Tot va començar el dia que un grup de gent ens vam reunir perquè ens interessava fer un programa de ràdio. Després de moltes cavitacions i disputes, vam creure convenient fer un programa "literari" en el qual no fossim massa experts en el tema i ens hi vam engrescar. Però no tan sols volíem dirigir el nostre espai als adults, també ens atreia força la idea que els més petits hi poguessin dir la seva i participar-hi, ja que el que creíem era que potser el que li feia falta a ràdio gelida era un programa infantil.

Finalment, vam veure que podríem tractar els dos temes en un sol programa (literatura i nens) i vam pensar en dividir-lo en dues parts, la primera mitja hora parlariem de llibres (cada quinze dies) d'un tema en especial o bé d'un autor. Així que, com bé podeu pensar, la segona part aniria únicament dedicada als nens, que podríem venir a l'estudi a explicar-nos contes escrits per ells, endevinalles...

Fruit d'aquestes idees ha sorgit el que ara anomenen L'HORA DELS LLIBRES, un programa que s'emmet per Ràdio Gelida un dissabte de cada quinze dies d'una a dues del migdia. Un espai on, si voleu, també hi podeu intervenir per possibles suggerències, crítiques i el que vosaltres creieu convenient, els nostres telèfons estan oberts a tots els oients.

De moment això és tot el que fem, tenim també al cap, i estem mirant les possibilitats de fer entrevistes perquè així el programa pugui ser més interessant i més del gust de tots els nostres oients. Així que ja ho sabeu, grans i petits, us esperem a la ràdio cada quinze dies... no hi falteu, eh?

Fins aviat!

"Hora dels llibres" és programa de Ràdio Gelida (dissabtes 1-2h)

Anna Espinach
i Llavina.

Lectura i llibres

Vols dir-hi la teva?

La biblioteca ; !

La biblioteca de Gelida, és per gení de tota mida.
Si hi vols anar és al carrer Major,
i hi ha llibres amb la tapa de tot color.
Hi ha diccionaris i llibres d'aventures,
també n'hi ha de Bradres i policies.
si has de fer un treball com cal,
a la biblioteca hi ha llibres de naturals.
La Montse és molt simpàtica,
si bé no és gens antipàtica.
Si l'Albert et veu menjar llaminadures,
s'enfada però no et fa coses dures.
No toquis els llums!
a l'Albert de vegades li pugen els fums!
Si no et deixen parlar,
no t'has pas d'enfadat.

Gisela

L'abril de
l'any passat realitzàvem una
"HORA DEL CONTE" molt espe-
cial entorn el llibre de Joles Senell "La
Rosa de Sant Jordi". Com recordareu mentre
la Victòria Figueres ens narrava el conte, la
Josefina R. Martí en realitzava unes excel·lents
il·lustracions. En l'acte hi van participar una
trentena de nens d'edats compreses entre 4 i 10
anys. A la Biblioteca en conservem el llibre
sorgit de l'encontre, fet sobre paper
a mà cedit gentilment pel
Lluís Morera.

Una tarda a la Biblioteca

La Biblioteca és un servei públic tant per a joves com per a tothom que hi vulgui anar. És un lloc (habitual) per fer els deures, els treballs i per a llegir, és un servei públic important. A la Biblioteca qui és soci/a pot gaudir del préstec dels llibres de lectura i alguns de coneixement, menys les enciclopèdies, i et donen quinze dies per a tenir-los.

Jo acostumo a anar a la biblioteca després de fer els deures i quan hi vaig, faig els treballs que em manen a l'escola o de vegades em miro algun llibre.

Hi ha nens que opinen que sempre que busquen un llibre per a fer algun treball, no troben el material adequat per a fer-lo i jo opino que sempre que no busquin bé es lògic que no ho trobin, però per a fer això tenim a l'Albert i a la Montse per informar-nos si tenen algun llibre, llavors ells poden donar-te'm algun de adequat.

Quan estic a la Biblioteca l'hora se'm fa curta, jo des del meu punt de vista, considero que la Biblioteca està molt bé.

¡SI ENCARA NO SOU SOCIS A QUÈ ESPEREU, PODEU GAUDIR DELLIBRES PER A LLEGIR COSA QUE ÉS MOLT IMPORTANT I DIVERTIDA!.

Mireia.

6^a A.

Els qui practiquen natació han de tenir molta afició

Si el que vols és esquiar posat's botes i a volar

Els que juguen a futbol han de saber marca gol.

Si salt de "pèrtiga" vols practicar comença sabent saltar.

Mariona Lerena Güell 12 anys
Gisela Navales Morera 11 anys

Vitamines de Paparí

Un Home Estrafolari

En Paparini era un home una mica especial. Sempre portava un barret de copa, un vestit negre i la seva inseparable capallarga fins als genolls. Era un home jove, amb un bigoti recargolat que li omplia la cara i unes galtes vermelles com la mateixa sang. Però si ell era estrafolari, la seva casa ho era encara més. Era una casa d'aquelles antigues feta de fusta de pi roig. Tots els mobles que tenia, eren una petita taula i un mirallet a l'entrada. Totes les portes estaven gastades i grinyolaven molt, ja que ell no les cuidava gens. La pols quotidiana s'havia convertit ja en sorra que omplia totes les cambres. Però n'hi havia una que no només estava nova sinó que, a més, era reforçada. Aquella era la cambra del laboratori. En Paparini es passava les hores del dia, i fins i tot de la nit, en el seu laboratori. La gent deia que estava boig i que volia fer una màquina del temps.

Un matí esplèndid de primavera, en Paparini va sortir de casa seva cridant: "Ho he aconseguit!!!". I un moment després, va entrar com si res no hagués passat. La gent que el va veure sabia que era una mica desviat d'idees, però mai no l'havien vist fer això. Els rumors van correr per la ciutat i en uns minuts s'havia avisat fins i tot a l'alcalde. Però en Paparini no va sortir més de casa seva. Al cap d'una setmana les autoritats van anar a veure què passava. Van esbotzar la porta d'entrada i van passar a dins. Sobre la porta del laboratori hi havia una nota que deia:

"No em busqueu enllloc. Ja em trobareu, potser demà o potser demà passat. I si no em trobeu llavors, espereu l'anys que ve. I si no, busqueu en els vostres records a veure si estic en el passat".

Josep Muniente.

Hi ha dies...

Era tard. Se sentia el vent xiular fort darrera la finestra de la cambra de la Pat. La Pat, si, una noia amb els ulls blaus com el mar amb reflexos de tristesa. Era trista, molt trista i sobretot timida. Havia estat llegint, l'única cosa que li proporcionava plaer, durant hores i hores. Senti que el rellotge del menjador tocava les sis del matí al mateix temps que els ulls se li cloien obligant-la a dormir dues hores aquella nit. Al matí es despertà amb els ulls plorosos. No sabia què havia somiat però alguna cosa li deia que no provés d'esbrinar-ho. Aquell matí, però, ho feu de molt bon humor. Se n'anà a esmorzar i marxà ràpidament cap a l'escola. Aquell dia tenia pressa per arribar-hi, normalment no en tenia, i això la feia sentir estranya. No se'n preocupà però, i deixà aquest assumpte per a més tard.

Quan entrà a la seva classe, la trobà extranyament silenciosa tot i que estava plena de gent, com cada dia, que no parava de riure i cridar, son els teus companys pensà mentre entrava amb un somriure als llavis. Comporta't com ho hauries d'haver fet el primer dia que vas entrar per aquesta porta que sempre t'ha espantat.

Va saludar tothom i en comptes d'anar a seure a la seva taula i quedar-se callada esperant que sonés el timbre, com feia cada dia, se n'anà a la finestra a mirar els cotxes que passaven pel carrer. De fet, no era un dia especialment diferent dels altres, però tenia allò que se'n diu un "feeling" que la feia sentir...

De cop i volta es gira sentint-se observada i veié al seu voltant tot de cares estúpides que només li feien sentir menyspreu. Eren com robots que tracten d'expressar els seus sentiments inexistentes, que mai no han existit i que mai no existiran.

Llavors nota un clima de tensió i de por alhora, senti que l'oprimien i que no podia deslliurar-se d'aquella força que volia que fos cara d'estúpida com tota aquella gent que la voltava feia uns minuts i que a ella li semblaven quatre segles.

Tenia el desig de cridar, d'escapar corrents, de perdre de vista per sempre més tot aquell

espectacle que pujava per l'escala. Eren ells, aquells que espantaven tothom que tingües dos dits de front. La gent de la cara estúpida va girar cua entrant a la classe sense fer soroll, sense dir res, sense pensar res, sense imaginar res... sense sentir res.

Ella no ho va fer, es quedà plantada allà on era, mirant els cotxes que passaven en un dia com qualsevol altre però que tenia allò... Allò amb què s'havia aixecat al matí, alegre i allò amb què havia estat somiant la nit abans, plorosa.

Els venien, s'acostaven, començaven a somriure lentament. Ella es mantenía allà, en la seva posició ferma, sense moure's. Començava a veure-ho, ho començava a tenir clar. Plors per la fi, somriure pel triomf. Plors i somriure per una mateixa cosa.

No podia ser, però s'anaven acostant lentament i ella no pensava retrocedir. S'hi confrontaria, passés el que passés i no sabia pas que passaria. Els notava en l'aire i els sentia l'alè. Notà com passaven per sobre seu, per sota, pels costats, però que no li suprimien la força que ella els oposava. Mai no s'hi havien trobat, mai ningú abans els havia oposat gens de força, mai ningú abans els havia plantat cara, de fet mai ningú abans no s'havia atrevit a mirar-los a la cara abans d'entregar-s'hi.

Qui era ella? L'única criatura que s'havia atrevit a mirar-los. Un exemplar en extinció, més ben dit, extingit.

Millor deixar-la en pau, oblidar-la, segur que per molt forta que fos, no tindria la suficient fortalesa per arrencar a tota la gent estúpida del seu domini. Passaren de llarg, deixant-la mirant els cotxes d'un dia una mica estrany, no hi tornaren a pensar i ella se n'alegrà.

No hi havia hagut fi, no hi havia hagut plors però havia hagut triomf i un somriure etern que no s'extingiria mai. No sabia qui eren però el que si sabia és que mai no l'obligarien a posar cara d'estúpida. Li ho havien dit a la seva manera i se n'alegrava.

De fet, ells eren els fantasmes, els fantasmes i servidors de la monotonía.

Maite Bosh.

La biblioteca de Cal Sr. Galès.

L'any passat, en aquestes mateixes pàgines, parlarem sobre els primers llibres existents a Gelida i la seva localització, esmentant els guardats a casa dels Drs. Galès. Avui, havent aprofundit una mica més sobre aquests us presentem un petit estudi del seu contingut, breu, atès l'espai del qual disposem, tot esperant poder-lo ampliar en el futur.

Sabem que la família Galès ja estava instal·lada a Gelida a mitjans del segle passat. La casa actual és d'aquesta època i un fill de la mateixa, en Rafael Galès i Ràfols, prengué possessió de la plaça de metge del poble el 1882, succeint-lo llur fill, n'Adolf Galès i Pujol el 1925, el qual morí el 1963.

La cultura d'aquesta família resta ben reflexada en els diversos centenars de llibres que reuniren durant els gairebé 150 anys de notícies. Si tenim en compte el primer llibre que hi hem trobat: "Les faules d'Isop" del 1842; esdevenen un segle i mig, on hi trobem publicacions romàntiques, de la Renaixença, modernistes, noucentistes, de postguerra i dels darrers temps. Són llibres de gran format de preciosa edició, il·lustrats amb gravats, lloms daurats, tapes dures o de pell amb guardes de paper d'aigues, i d'altres de format normal o petit, de tota mena i condició i que van des del llibre d'estudi, a l'erudit, el divulgatiu, el

RICHARD WAGNER

Ouverture

TANNHÄUSER

Piano solo

d'humor, el luxós o la simple novel·la, entre d'altres moltes tendències que reflexen l'estil, estètica o moda del moment.

Físicament, els llibres són guardats en un moble-libreria de primeries de segle, en caixes de fusta i, en precària situació al celler i en diverses capses guardades a l'Arxiu Històric de Gelida, situat a les Monges, i també cal assenyalar l'existència de més d'un centenar de partitures musicals i llibres de música dels millors artistes del moment, que eren executades en el piano encara existent a la casa.

Abans d'entrar en el detall dels millors llibres existents de cada període, volem resaltar l'espiritu culte i catalanista dels Galès, palesament reflexats en els llibres, i la seva pertinença, assistència o simpatia en els moviments culturals barcelonins i gelidencs. En quan als primers, ultra cursar les seves carreres a la ciutat, sabem de la seva assistència a actes polítics catalanistes, teatre, conferències, etc. i referent a Gelida, tenim notícies d'una colla de vetllades musicals, poètiques i teatrals celebrades a casa seva, la seva assistència a les festes populars, la seva vinculació a la colònia estiuena (Albet, Font, Pallejà, Santí, Tastor, Mir-Vallribera, etc. etc.) la qual organitzava uns "sonats" Jocs Florals a Can Pallejà, "balls de mantons", concursos fotogràfics i festes benèfiques, i de la seva assistència i participació a totes les festes religioses de la Parròquia. Finalment, cal esmentar l'ambient artístic que es respirava a la família, gràcies per una banda, a les pintures a l'oli i dibuixos originals de Na Dolors Galès, i per l'altra a l'amistat que els unia amb el dibuixant modernista Maria Foix i Prats (1860-1914), del qual n'han pervingut esplèndides mostres avui a la sala Drs. Galès de l'Arxiu Històric de Gelida (Monges) i en el Casinet del Centre Cultural, i l'ús constant del català en els seus dietaris, correspondència i algun text literari que reciprocament s'intercanviaren en Rafael Galès i l'amo de la Torre de l'Albet.

LA TEMÀTICA DELS LLIBRES

Existeix un gran fons de literatura i novel·la romàntica. Són llibres amb tapes de pasta o pell, lloms daurats i guardes de paper "d'aigues". Corresponen a un període comprès entre el 1851 al 1877, aproximadament.

ENCICLOPÈDIES: 70 volums de "L'Espasa", del 1925 aprox. molt il·lustrada.

DICCIONARIS: Diccionari de Pompeu Fabra (1932), Diccionario de la lengua Castellana con la correspondencia catalana (4 vols), Diccionari de la llengua catalana (2 vols). Són edicions d'Espanya, de gran format i de primeries de segle, amb precioses cobertes.

GEOGRAFIA: Geografia Universal (1846);

La Col·lecció Local

15

"Espanya regional, geografia descriptiva". 4 vols. gran format, il.lustrats i molts plànols, editats el 1910.

HISTÒRIA: "La Espanya contemporànea" (1865) 2 vols; "Historia militar y política de J. Prim" (1871) 2 vols; "La guerra franco-alemana" (1891); "La revolución francesa", finals s.XIX, 3 luxosos vols. amb tâmines i il.lustracions; "Felip II i Catalunya", (1956) de J. Reglà; Història de Catalunya de F. Soldevila (1962-63).

GRAMÀTICA: 7 titols - Ortografia Catalana de P. Fabra (1925); Gramàtica Catalana (1932); Morfologia (1928); "34 regles per escriure bé el català" (1932); Tots els verbs catalans (195?); "Recull de felicitacions catalanes per a infants" (1920-30), "Compliments i recitals" (1933).

ART: "Història general de l'art", de J. Folch i Torres (1930), 2 vols. il.lust.; "Poblet" de L.L. Domènech i Montaner (1927); "Goya" (1909)...

CLÀSSICS CASTELLANS: Lope de Vega (1919, 1944); Quevedo (1899) Obra completa de J. M. de Pereda (1896-...) 13 vols.; Cervantes (1892, 1911) 8 vols.; Marañon (1948), Pío Baroja (1957), Castelar (1891)...

CLÀSSICS CATALANS: Mariàgall, obres completes (1912-13) (12 vols.); Josep Pla (1956-1960-1961) Guimerà (1910)...

LITERATURA CLÀSSICA: 37 vols. de la Fundació Bernat Metge (1930..) "Els nostres clàssics" (Biblioteca Llatina, grega i cristiana).

POESIA: "Poesias de Francisco Casas i Amigó. Pròleg de Marian Aguiló. Mestre en Gai Saber" (1888); "Hores rurals" de Jaume Vila (1931) (del qual reproduim la dedicatòria); "Resum de poètica catalana" (1932); J.M. de Segarra (1956); Ramon Pallejà (1960 i 1971); Poesies de Dolors Monserdà de Macià (1912)...; "El Princep de les lletres catalanes". Jacint Verdaguer hi es molt ben representat; 8 titols que van des del 1885 al 1949 (Canigó, L'Atlàntida, Montserrat...)

NOVELLA: Narcís Ollé (1897) il.lustrat per Joaquim Mir; Balzac (1894), Dickens (1916); Remarque (1930), Verne (1941); F. de Rojas (1909); Gasulla (1974); Gironella (1954 i 1961); Cela (1961); L. Thomas (1939); Alexandre Font (1924 vinculat a Gelida).

VÀRIA: Sota aquest epígraf i atesa la migradesa d'espai hi inclourem els llibres de carrera dels dos metges, pare i fill (medicina, ètica, economia... la majoria guardats a les Monges i alguns encara a la casa, com l'avantguarda col.lecció "monografies mèdiques", 31 vols. del 1927 al 1935); obres de teatre (J. M. de Segarra...); Religió (14 vols. de la Sagrada Bíblia, del 1928, editats per la Fundació Bíblica Catalana); llibres d'en Rusiñol; biografies; "obres patriòtiques"; llibres de botànica, humor, meteorologia; llibres infantils i juvenils il.lustrats

pels coneguts dibuixants Junceda o Llaverias i originals, la majoria de J.M. Folch i Torres; i finalment, una gran quantitat de novel·les policials, de l'oest o de misteri, i piles de "còmics" corresponents als anys 40 i 70, i que van pertànyer al darrerament desaparegut Rafael Galés i Torres.

Cal remarcar que molts llibres porten el segell de l'autor i que més d'un, està dedicat per l'autor.

No volem acabar aquesta breu crònica sense fer esment de la important biblioteca musical, la qual s'inicia a finals del segle passat i arriba fins els anys 60 del nostre segle, amb diverses obres dedicades a membres de la família Galés, i originals dels millors artistes de durant el darrer segle.

Enric Carafí i Morera.

A Vos, venerable senyor i amic, Sr. Rafael Galés i Rapis, amb tot el meu fervor.

Gelida agost de 1931

EDICIÓ D'HOMENATGE

Contraportada

Et! Espera, no deixis la revista! Segueix home! Si? Així està millor.

Bé, si m'has fet cas, vol dir que encara tens a les mans el quart número d'aquest nostre teu butlletí, que edita cada any la biblioteca amb el suport sempre imprescindible de la Regidoria de Cultura.

La nostra és una publicació modesta i de difusió limitada. Es possible que d'entrada -si sols l'has fullejada- l'hagi semblat poca cosa, sense gaire "marro", de disseny massa infantil, o fins i tot innecessària. No t'enganyis, les coses no són sempre com semblen.

Ja té quatre anys. No dire que aquesta sigui una data significativa que reclamem un repas exhaustiu del què s'ha fet al llarg d'aquest temps, però així i tot crec que ja disposem d'un petit marge per fer, si més no, una valoració ràpida i amb una certa perspectiva. La nostra valoració és al meu entendre francament positiva.

Positiva perquè a més d'haver estat i ser un punt de trobada entre la biblioteca i els seus lectors, o de donar a conèixer les tasques que s'han dut a terme durant l'any, ha facilitat amb la seva estructura, la qual consisteix en oferir un espai perquè tota persona que tingui qualsevol tipus de relació amb la biblioteca, pugui col·laborar en la seva confecció presentant escrits de caràcter literari o bé articles periodístics a l'entorn de temes seleccionats prèviament -que molts lectors s'hagin sentit atrets per l'ofici d'escriure.

I són bastants els lletraferits que en aquests anys han contribuït amb il·lusió i de manera desinteressada a tirar endavant el projecte. Per més d'un ha estat la primera vegada que un escrit seu apareixia en lletra impresa. D'altres, potser per manca de publicacions periòdiques locals que puguin canalitzar les seves inquietuds literaries, han trobat en el butlletí un racó idoni on poder expressar-se. I tots, coordinats amb rigor i professionalitat per la Montse cus i anima del Butlletí ho han fet amb entusiasme i dedicació.

Com podeu veure aquestes línies no son més que per felicitar a tots aquells que amb la seva col·laboració fan possible l'existència de la revista. També m'agrada dir-vos que si heu anat potser una mica massa de pressa en la lectura, torneu enrera i repasseu-la de nou.

Així doncs estimat lector: Allunya't de tot allò que et pugui destorbar, pren possessió del teu seient preferit i predisposat de nou a gaudir de la lectura d'aquesta nostra teva publicació. Estic convençut que trobaràs algun article del teu gust.

Albert Prats

BIBLIOTECA JAUME VILA

Abril 1992

BUTLLETÍ nº 4

HORARI

Dilluns: tancat

De dimart a divendres:

de 2/4 de 5 tarda a 8

Dissabtes: matí de

10 a 2/4 de 2.

Tel.: 779 28 09